

Schriftelijke vragen aan het College van Burgemeester en Wethouders van de raadsleden R. Rowaan en A. North (GroenLinks) over het rapport 'Oorzaken van dakloosheid'.

Dakloosheid veroorzaakt veel menselijk leed. Allerlei omstandigheden, vaak onvoorzien, kunnen ervoor zorgen dat mensen (soms vrij plotseling) op straat komen te staan. Zo kunnen kinderen uit huis gezet worden, verliezen mensen mogelijk door een echtscheiding hun huis of kan na ontslag de huur niet meer betaald worden.

GroenLinks wil er daarom alles aan doen om dakloosheid te voorkomen. Het is daarbij ook erg belangrijk om goede hulp te bieden aan mensen die de daklozenopvang verlaten om zelfstandig te gaan wonen. Met goede hulp wordt namelijk voorkomen dat iemand opnieuw op straat komt te staan.

Het belangrijkste bij het voorkomen van dakloosheid is om in gesprek te blijven met de doelgroep zelf, en met ervaringsdeskundigen. Mensen die zelf dakloos zijn of dakloos zijn geweest weten namelijk het beste waarmee ze goed geholpen zijn.

Op 3 september 2018 heeft DSP-groep een rapport opgeleverd. De titel is: 'Oorzaken van dakloosheid. Onderzoek naar de oorzaken van toename van instroom in De Binnenvest en aanknopingspunten voor preventie'. Op 26 september 2018 is dit rapport door de wethouder besproken in het Portefeuillehouders overleg (POH) in Holland Rijnland.

Over de volgende kwesties uit het rapport stelt GroenLinks schriftelijke vragen, op grond van artikel 45 van het Reglement van Orde:

Het voorkomen van instroom (uitstellen kostendelersnorm)

In het rapport 'Oorzaken van dakloosheid' wordt aangegeven dat de kostendelersnorm een belangrijke oorzaak van dakloosheid is onder jongeren. Ouders kunnen gekort worden op hun toeslagen of uitkeringen als ze hun (volwassen) kinderen bij zich in huis laten wonen. Hierdoor kunnen ze financieel in de knel komen. Het gevolg kan zijn dat de jongere het huis moet verlaten. Vaak kunnen deze jongeren door de kostendelersnorm ook niet elders in het eigen netwerk terecht. Op 10 maart 2016 is een motie van GroenLinks aangenomen waarin het college (o.a.) wordt opgeroepen om mensen met een uitkering te ontzien, als zij tijdelijk dak- of thuislozen opvangen. De eerste 6 maanden wordt de kostendelersnorm niet bij hen toegepast. Echter, in het bovengenoemde rapport wordt vermeld dat dit beleid (het voor 6 maanden afzien van de kostendelersnorm) vaak niet toegepast wordt.

1. Is het college het met GroenLinks eens dat dakloosheid (onder meer van jongeren) te allen tijde voorkomen dient te worden?
2. Is het college bereid om er zo spoedig als mogelijk, uiterlijk vanaf 1 december, voor te zorgen dat het uitstel van de (toepassing van de) kostendelersnorm ruimhartig toegepast gaat worden bij de doelgroep(en) genoemd in de Motie VOD 'Inperken schade kostendelersnorm', met als voornaamste doel het voorkomen van dakloosheid?
3. Is het college bereid om over de genomen acties aangaande uitstel van de (toepassing van de) kostendelersnorm en het effect hiervan te rapporteren aan de gemeenteraad, nog voor 1 februari 2019?

Het voorkomen van her-instroom (begeleiding bij uitstroom)

In het rapport 'Oorzaken van dakloosheid' wordt op pagina 26 genoemd dat uitstromers uit de daklozenopvang daar soms weer terugkeren (dit worden 'draaideurcliënten' genoemd). Eén van de oorzaken hiervan is dat 'het aantal uur begeleiding bij zelfstandig wonen momenteel erg laag is.'

Is het college het eens met GroenLinks dat:

4. ..her-instroom van daklozen erg onwenselijk is, omdat dit vaak gepaard gaat met groot menselijk leed?
5. .. daarom goede begeleiding bij uitstroom erg belangrijk is en het aantal uren dat begeleiding geboden wordt toereikend moet zijn om her-instroom of (opnieuw) dakloosheid te voorkomen?

Het bieden van begeleiding aan huis (ambulante begeleiding) en het eventueel daarbij bieden van dagbesteding en/of andere WMO-voorzieningen, kost de gemeente geld, dat spreekt voor zich. Het is echter wel hard nodig dat de gemeente voldoende hulp aanbiedt, zodat her-instroom of dakloosheid voorkomen wordt. Volgens GroenLinks zal her-instroom in de daklozenopvang en dakloosheid in het algemeen in veel gevallen tot méér maatschappelijke kosten leiden, dan wanneer er ter preventie voldoende hulp geboden wordt. Zo kost een plek in de daklozenopvang vele malen meer dan een intensief begeleidingstraject aan huis. Ook zijn er vaak hoge kosten aan dakloosheid verbonden door mogelijke verstoring van de openbare orde, handhaving en volksgezondheid.

6. Is het college het met GroenLinks eens dat het ruimer beschikken van begeleidingsuren op langere termijn in de meeste gevallen goedkoper zal zijn dan het krap beschikking van begeleidingsuren, om bovengenoemde redenen?

In aanvulling op bovenstaande vragen:

7. Is het college bereid om zich zo snel als mogelijk, uiterlijk vanaf 1 december, te committeren aan het adequater/toereikender beschikken van begeleiding en eventuele andere WMO-maatwerkvoorzieningen voor mensen die de daklozenopvang verlaten en zelfstandig gaan wonen?
8. Ervaringsdeskundigen waarbij het zelfstandig wonen succesvol geweest is vormen de meest waardevolle bron van informatie over welke voorzieningen/benaderingen het beste helpen. Daarnaast bezitten hulpverleners veel kennis over wat hulpverlening succesvol maakt. Is het college bereid om zo snel als mogelijk, uiterlijk vanaf 1 december, in gesprek te gaan met betrokken hulpverleners en (uitstromende) daklozen en ervaringsdeskundigen, om een beter beeld te krijgen van hoeveel uren aan begeleiding en eventuele extra zorg toereikend is (daarbij uiteraard afgaand op maatwerk: zorg die per persoon kan verschillen in type en intensiteit)?
9. Is het college bereid om nog voor 1 februari 2019 te rapporteren aan de gemeenteraad welke stappen hierin ondernomen zijn en tot welke resultaten dit geleid heeft?

Rembrandt Rowaan (GroenLinks)

Ashley North (GroenLinks)